

بسم الله الرحمن الرحيم

حکایت‌های  
امر به معروف و نهی از منکر  
«بانضمام شرایط و مراحل آن»

مؤسسه فرهنگی قدرولایت



موسسه فهنگ هنری قدس و لات

حکایت امر به معروف و نهی از منکر

## گرداوری و تنظیم: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

ناشر: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

نوبت چاپ: پانزدهم ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

حروفچینی: ظریفیان

لیتوگرافی: نیما

چاپخانه: صاحب کوثر

صحافي: كوثر

قیمت: ۳۵۰۰ تومان

**ISBN: 978-964-6248-82-3**

شانک: ۳-۸۲-۶۲۴۸-۹۶۴-۹۷۸

[www.ghadr110.ir](http://www.ghadr110.ir)

تلفن: ٦٦٤٦٩٩٥٨ - ٦٦٤١١١٥١

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

# فهرست

حکایت امام صادق علیه السلام از روش غلط یک مسلمان	۳۵	پیشگفتار	۵
رفق و مداراء، رمز امر به معروف است	۳۶	مقدمه	۷
عاقبت تارک امر به معروف و نهی از منکر	۳۸		
نامه انقلابی امام سجاد علیه السلام	۴۰	<b>فصل اول:</b>	
پاسخ امام صادق علیه السلام به نامه منصور	۴۲	حکایتها	۱۱
برخورد شدید امام کاظم علیه السلام با هارون	۴۲	بانزemi و ملایمت او را رام کردم!	۱۳
آنچه خدا دوست دارد چیست؟	۴۳	مردی که اندرز خواست	۱۴
کیفر مماشات با گناهکاران	۴۴	جمع کردن هیزم با من!	۱۵
علم به معروف و منکر، شرط لازم	۴۴	هرگز از دیگران کمک نخواهد!	۱۵
استدلال محکم و رسا!	۴۵	در محضر قاضی	۱۶
وظیفه اهل علم در امر به معروف و نهی از منکر	۴۶	مرگ در این حال عبادت است	۱۷
پیامبر و فاطمه سلام الله علیها	۴۷	من تو را امر به معروف و نهی از منکر می‌کنم و تو...	۱۸
با گشاده روی خورد!!	۴۸	اگر بگوییم به کار می‌بندی؟	۲۰
بدترین و بهترین اعضاء!!	۴۹	امر به معروف و نهی از منکر در میدان مسابقه!!	۲۱
حضرت علی علیه السلام و نهی از منکر	۴۹	بروکنار، خدا به آتش روانهات کند!	۲۱
اخلاق شریف	۵۲	عصاره امر به معروف و نهی از منکر	۲۲
هدف قیام امام حسین علیه السلام	۵۳	تو این رانوشهای؟!	۲۳
او هم بشری است مثل ما!	۵۳	امر به معروف و نهی از منکر خلیفه	۲۴
بینید کدام یک از ما بهتر و ضویگیریم!!	۵۴	هر بدعتی گمراهی و هر گمراهی در آتش است	۲۵
ابوفراس، شاعر متعهد و پیکارگر	۵۵	در ضمن محبت او را متوجه عیش ساخت!	۲۶
طلب مغفرت برای دشمن دهنده!!	۵۶	علی را دوست دارم چون دادگر بود	۲۷
تعطیلی درس برای امر به معروف و نهی از منکر!!	۵۶	من با علی انصاف نکردم	۲۸
بول چه کسی را به شما بدهم؟	۵۷	تو به اصلاح اخلاق خود محتاج تری!!	۲۸
دقت کم نظیر	۵۷	در بدرقه ابوزر	۲۹
میهمانی مقدمه امضاء سند!	۵۸	مجلس بزم خلیفه در هم ریخت!	۳۲
آبهای چرکین را بنوش!!	۵۹	ترک مجلس گناه!	۳۴

دیگر تا آخر عمر ریشش را نتراشید!	۸۸
نهی از منکر به خانواده رضاخان	۸۸
همین که متوجه شدم سخشن را تغییر داد!	۸۹
میلاد حضرت مسیح و شاخه‌های گلِ امام <small>علیهم السلام</small>	۹۰
دقّت امام بزرگترین درس	۹۱
حجاب اسلامی باید رعایت شود!	۹۳
تازه ما متوجه شدیم!	۹۴
این چه طرز برخورد است؟!	۹۴
نهی از تبلیغ شخصی	۹۵
نهی از منکر با گفتن یک داستان!	۹۵
تغییر رشته سخن	۹۶
ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم	۹۶
در آن مجلس نماند و بیرون رفت!!	۹۷
شاه و حکیم	۹۷
اوّل گریه را بیرون کردم سپس تو را نهی از منکر	۹۹
نمودم!	۹۹
شیوه تبلیغ شیعیان اهل بیت <small>علیهم السلام</small>	۹۹
انجام منکر بنام نهی از منکر	۱۰۰
مثال امر به معروف و نهی از منکر	۱۰۰
تحریم مصرف برق	۱۰۱
قصاص	۱۰۲
با عصا حمله می‌کند!!	۱۰۳
سر تو را با سفال می‌برم!!	۱۰۳

### فصل دوّم

آیات و روایات دریاب امر به معروف و نهی از منکر و احکام آن	۱۰۵
---	-----

### فصل سوم

شرایط و مراحل و اقسام امر به معروف و نهی از منکر	۱۲۹
--	-----

### فصل چهارم

شرح احوال بعضی از علمایی که از آنان حکایت نقل شده است	۱۶۳
---	-----

پدرت یک نهار می‌خواهد به من بدهد و ...	۶۰
سگی که پای بجهه صاحبخانه را گرفت دیگر به درد نمی‌خورد	۶۱
سلیمان میرزا می‌شد میرزا سلیمان!	۶۲
ما از مرگ نمی‌ترسیم	۶۳
در جلوی دسته به حرکت آمد!!	۶۴
سرمشق والگو برای مردم	۶۵
عتاب پدر!	۶۷
تو کجا و اظهارنظر در مورد ملاعی کنی کجا!!!	۶۸
گریه من برای جسارت نیست!	۶۹
دعا به شاگرد اذیت‌کننده!!	۷۱
چگونه جدایی به دوستی مبدل شد؟!	۷۱
سائل ای ادب	۷۲
موضوعگیری هوشمندانه	۷۳
زبان ملاطفت آمیز	۷۴
اگر باز هم گرفتار شدی پیش من بیا!!!	۷۵
بهترین درس به یک مقاول	۷۶
سعهٔ صدر میرزای شیرازی <small>علیهم السلام</small>	۷۷
مکر بدان به خود آنان برسد!!	۷۷
قرآن جواهرنشان	۷۸
بهترین علماء و بهترین پادشاهان!	۷۸
همه به او تأسی کردن!	۷۹
به ما پیش از این نمی‌رسد!!	۷۹
نان تنها برای او بفرستید!	۷۹
چرا از احوال همسایهات بی خبری؟!	۸۰
ساده زیستن و زیستن با مردم بهترین امر به معروف	۸۲
شبهه احتکار	۸۲
اثر لحن پدرانه!	۸۳
اوّل کمک کرد بعد امر به معروف نمود	۸۴
لحن امر به معروف با بجهه‌ها!!	۸۴
امر به معروف و نهی از منکر همگانی!	۸۴
حکم به بی‌گناهی متهمین	۸۵
مانع او نشوید.	۸۷

## بسمه تعالی

### پیش‌گفتار

«همهٔ تلاشها باید در جهت تفہیم این مهم به مردم باشد که هدف از امر به معروف و نهی از منکر ضدّیت با سلطهٔ ناصالحان و بدان است و ترویج این واجب الهی در جامعه مانع از تسلط آنان خواهد شد و برای این منظور باید با بهرهٔ گرفتن از درک و بیان عمیق دینی و سیاسی، منکرات خطرناک شناسایی شده و به مردم معرفی شود.»

مقام معظم رهبری

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای

به موازات طرح مسألهٔ «تهاجم فرهنگی غرب» از سوی دیده‌بان بیدار انقلاب اسلامی، مقام معظم رهبری، و جلب توجه دست‌اندرکاران امور نظام اسلامی و مردم حاضر در صحنه به اهمیت فرهنگ و لزوم صیانت و حراست از ارزش‌های متعالی انقلاب اسلامی، مسألهٔ «امر به معروف و نهی از منکر» نیز مقارن با آن و با همان اهمیت و ضرورت و حساسیت از سوی معظم‌له مطرح می‌گردد. یقیناً طرح مسألهٔ «امر به معروف و نهی از منکر» در جریان صفات آرایی فرهنگی دشمنان علیه فرهنگ و ارزش‌های اسلامی، تصادفی نیست. درست است که این فریضه بزرگ‌الهی همواره مدد نظر بوده است، لکن متروک ماندن آن که با حکومت فاسدان بر جوامع اسلامی تقارن دارد، به دشمنان میدان داده بود تا در همهٔ ارکان زندگی مردم و شئون اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و نظامی آنان نفوذ کرده و مانع احیاء فرهنگ اسلامی و تجلی باورهای درخشندۀ ایمانی آنان گردد. هنگامی که دشمنان احیاء ارزش‌های دینی دست به تهاجم نظامی علیه انقلاب اسلامی زندن، «جهاد اسلامی» و ضرورت «دفاع» که از واجبات اسلام و ارزش‌های آن بشمار می‌رود و مجد و عظمت و حیات امت اسلامی بدان وابسته است، احیاء می‌شود و حضور مردم در قالب «بسیج» عطّر جهاد و دفاع اسلامی را در سراسر جبهه‌ها نمایان می‌سازد.

آنگاه که دشمن ناکام از تهاجم هشت ساله، امید به رواج فرهنگ مبتذل خود بست تا با اشاعه آن بتواند عقبۀ انقلاب اسلامی، یعنی نوجوانان و جوانان، را بمباران فرهنگی نماید، و در واقع «تفکر» و «تشکّل» بسیج را عقیم سازد، فریضه «امر به معروف و نهی از منکر» احیاء می‌شود تا دشمن در صفت‌بندی تازه خود یکبار دیگر طعم تلغی شکست را بچشد.

سلطهٔ ناصالحان و بدان بود که این ملت بزرگ را تحت اسارت قدرتهای ستگر جهان قرار داد و شیوع منکرات و بی‌تفاوتی در برابر آن همان سرنوشت را مجلدًا برای ملت رقم خواهد زد. راه جلوگیری از برگشت ظلمها و تباھیهای ستم شاهی نهی از منکر است و احیاء معروف‌ها با امر بدانها و این است راز حساسیت و پافشاری رهبر امت اسلامی بر احیاء و فرآگیری و همگانی گشتن «امر به

معروف و نهی از منکر». یکی از بهترین راههای تهییج و ترغیب و آموزش این فریضه بزرگ و سلاح کارساز مقابله با تهاجم و شیخون فرهنگی دشمن، حکایت مردانی است که در شرایط مختلف زمانی و مکانی و در برابر انواع منکرات و زشتکاران دنیا به این وظیفه الهی اقدام نمودند. حکایت آنان و تحمل شدائید این راه، درس بزرگ برای ملتی است که می‌خواهد تمدن نوین اسلامی را پایه‌گذاری نماید و جامعه خود را با عطر معروفها، «نمونه» و باپالایش آن از گنداب منکرات، «شایسته» جهان اسلام و انسانیت سازد.

حکایت مردان بزرگ الهی در میدان «امر به معروف و نهی از منکر»، حکایت راست‌قامتانی است، که اگرچه شرایط مختلف و اختناق ستمگران مانع و رادعی در انجام وظیفه بوده است، اما آنان راه و شیوه صحیح و مناسب با شرایط را برای اداء وظیفه یافته‌ند و بدان عمل کردند.

آنچه در امکان چنین مجموعه‌ای بود، از این حکایت‌ها، گردآوری گشته و در اختیار ملت بخصوص نسل جوان و بسیجیان مثبتاً پالایش جامعه و عطرآگین نمودن آن به ارزش‌های اسلامی قرار داده می‌شد و برای تبرک آن، آیات و روایات اهمیت و ضرورت و نتیجه ترک یا انجام این فریضه به همراه احکام و شرایط و مراتب آن از فتاویٰ حضرت امام خمینی، رهبر اسلام، و قلم سازنده و تربیتی استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری بدان افزوده می‌گردد. مطالعه این مجموعه که با هدف آموزش و ترغیب گردآوری شده است نشان می‌دهد که در مسأله «امر به معروف و نهی از منکر» اصل مهم، تزکیه و تربیت نفس قرار دارد، تا آمر به معروف و ناهی از منکر را در جایگاه هدایتی قرار داده و عمل او را قرین نتیجه سازد و نمونه‌هایی که در این رابطه ارائه شده است با این هدف در این مجموعه قرار گرفته است، که بر اساس حدیث شریف :کونوا دعاۃ الناس بغيرالستکم مردم را با عملتان نه زیانتان دعوت کنید، اعمال و رفتارشان بهترین معروف و دعوت به آن بود. در مرتبه بعد آگاهی به شرایط انجام این فریضه و ضرورت رعایت حدود و مراتب انجام آن قرار دارد. آشنایی به شرایط زمانی و مکانی و نوع «امر به معروف و نهی از منکر» مناسب با آن شرایط که کارساز و نتیجه‌بخش باشد از جمله مواردی است که از این مجموعه بدست می‌آید. امید آن داریم که موجب رضایت مقام معظم رهبری و امت و فادر و متهد ایران و صاحب این مملکت و نظام، حضرت ولی عصر ارواح‌اللہ‌القداء، گردد. انشاء‌الله تعالی

**مؤسسه فرهنگی قدر ولایت**

## بسمه تعالیٰ

### مقدمه

بنا به ضرورت، قبل از شروع مجموعه حکایتها، بخش‌هایی از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی را که در آنها به وظیفه امر به معروف و نهی از منکر و مسائل آن در شرایط زمانی و مکانی فعلی اشاره داشته‌اند و بسیار با اهمیت است، ارائه می‌گردد:

«بسیجی باید در وسط میدان باشد تا فضیلتها اصلی انقلاب زنده بماند. دشمن از راه اشاعه فرهنگ غلط فساد و فحشاء سعی می‌کند جوانهای ما را از دست ما بگیرد. کاری که از لحاظ فرهنگی دشمن می‌کند نه تنها یک تهاجم فرهنگی بلکه باید گفت یک شبیخون فرهنگی، یک غارت فرهنگی و یک قتل عام فرهنگی است.

امروز دشمن دارد اینکار را با مامی کند. چه کسی می‌تواند از این فضیلتها دفاع کند؟ آن جوان مؤمنی که دل به دنیا و منافع شخصی نبسته است. او می‌تواند بایستد و از فضیلتها دفاع بکند. کسی که خودش آلوده و گرفتار است نمی‌تواند از فضیلتها دفاع بکند. این جوان با اخلاص است که می‌تواند از انقلاب، اسلام و فضایل و ارزش‌های اسلامی دفاع کند.

بنده چندی پیش گفتم همه باید امر به معروف و نهی از منکر بکنند. الان هم عرض می‌کنم. نهی از منکر کنید. این واجب است. امروز امر به معروف و نهی از منکر، هم مسؤولیت شرعی و هم مسؤولیت انقلابی و سیاسی شماست. به من نامه می‌نویسن، بعضی تلفن می‌کنند و می‌گویند ما نهی از منکر می‌کنیم اما مأمورین رسمی طرف ما را نمی‌گیرند، طرف فرد مقابل را می‌گیرند. من عرض می‌کنم مأمورین رسمی چه مأمورین انتظامی و چه مأمورین قضایی حق ندارند از مجرم دفاع بکنند. مأمورین باید از آمر و ناهی شرعی دفاع کنند. دستگاه حکومت ما باید از آمر به معروف و ناهی از منکر دفاع بکند. این وظیفه است. اگر کسی نماز بخواند و کس دیگری به نمازگزار حمله کند، دستگاه‌های ما باید از چه کسی دفاع بکنند؟ از نمازگزار یا از آن کسی که سجاده را از زیرپای نمازگزار می‌کشد؟ امر به معروف و نهی از منکر همینطور است. امر به معروف هم مثل نماز واجب است. حضرت امیر<sup>علیہ السلام</sup> در خطبه نهج البلاغه می‌فرماید: «و ما اعمال البر كلها والجهاد في سبيل الله عند الامر بالمعروف والنهي عن المنكر الاكفارة في بحر لجي» یعنی امر به معروف و نهی از منکر در مقیاس وسیع و عمومی حتی از جهاد بالاتر است. پایه دین را امر به معروف و نهی از منکر محکم می‌کند. اساس جهاد را امر به معروف و نهی از منکر استوار می‌کند. مگر مسؤولین و مأمورین مامی توانند آمر به معروف و ناهی از منکر را با دیگران مساوی قرار بدهند چه بر سد به اینکه نقطه مقابل او را تأیید بکنند؟! البته جوان حزب الله باید با هوش باشد، چشمها یش را باز کند، نگذارد

کسی در صفووف او رخنه کند و بنام امر به معروف و نهی از منکر فسادی ایجاد بکند که چهره حزب الله خراب بشود. باید مواظب باشید. این به عهده خودتان است. من یقین دارم و تجربه‌های چندساله هم نشان داده که وقتی نیروهای مؤمن و حزب الله‌ی برای انجام کاری به میدان می‌آیند یک عده عناصر بدلی و دروغین با نام اینها در گوشه‌ای فسادی ایجاد می‌کنند تا ذهن مسؤولین را نسبت به نیروهای مؤمن و حزب الله‌ی و مردمی چرکین و بدکنند. مواظب باشید.

مسئله امر به معروف و نهی از منکر مثل مسئله نماز یادگرفتنی است و شما باید بروید و مسایل آن را یاد بگیرید. در هر مورد اینکه در کجا و چگونه باید امر به معروف و نهی از منکر کرد، مسائلی وجود دارد.

البته من عرض بکنم، قبلًا هم گفته‌ام که در جامعه اسلامی تکلیف عامه مردم امر به معروف و نهی از منکر بالسان است اما اگر کار به برخورد بکشد، آن دیگر به عهده مسؤولین است که باید وارد بشوند و آنها اینکار را بکنند. البته نقش مهمتر را هم، همین زبان دارد. چیزی که جامعه را اصلاح می‌کند همین نهی از منکر زبانی است. اگر مردم به آدم بدکار، خلافکار، کسی که اشاعه فحشامی کند و می‌خواهد قبح گناه را از جامعه ببرد، بگویند و ده، صد یا هزار نفر و بطور کلی افکار عمومی جامعه روی وجود و ذهن او سنگینی کند، این برای او شکننده‌ترین چیزهای است. اگر نیروهای مؤمن، بسیجی و حزب الله‌ی یعنی همین عامه مردم مؤمن، همین اکثریت عظیم کشور عزیز ما، همین‌هایی که جنگ را اداره کردن، همین‌هایی که از اول انقلاب تا بحال، با همه حوادث، مقابله کردن، نبودند و اگر بسیج و نیروی عظیم حزب الله نبود، ما، هم در مقابل دشمنان گوناگون در این چند سال، شکست می‌خوردیم. ما آسیب پذیر بودیم. وقتی که کارخانه‌های ما را می‌خواستند به تعطیل بکشانند، نیروی حزب الله‌ی از داخل کارخانه بر سینه‌شان می‌زد. وقتی مزرعه‌ما را در اوایل انقلاب می‌خواستند آتش بزنند، نیروهای حزب الله‌ی از همان وسط بیانها و روستاها و مزارع توی دهانشان می‌زد. اگر خیابان را می‌خواستند به اغتشاش بکشند نیروی حزب الله‌ی می‌آمد در مقابلشان سینه سپر می‌کرد. در جنگ هم که معلوم است. این است آن نیروی اصلی این کشور، و نظام اسلامی متکی به این نیرو است. اگر مردم یعنی همین نیروهای مؤمن و حزب الله‌ی با نظام و دولت باشند (که بحمد الله هستند) هیچ دشمنی نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. اگر این نیروی عظیم و شکست‌ناپذیر مردمی در کنار و پشت سر مسؤولین باشد (که بحمد الله هست) هیچ قدرتی نمی‌تواند با جمهوری اسلامی مقابله بکند. دشمنان ما از این نیرویی ترسند.»

مسئله امر به معروف، تکلیف همیشگی مسلمانهاست. جامعه اسلامی با امر به معروف و نهی از منکر زنده می‌ماند. قوام حکومت اسلامی به امر معروف و نهی از منکر است. اگر این کار نشود آنوقت است که: «یسلطن الله علیکم شرارکم فید عوایخارکم فلا یستجاب هُم» قوام

حکومت اسلامی و بقای حاکمیت اخیار به این است که در جامعه امر به معرف و نهی از منکر زنده باشد. امر به معروف و نهی از منکر فقط این نیست که ما برای اسقاط تکلیف دو کلمه بگوییم آنهم در مقابل منکراتی که معلوم نیست مهترین منکرات باشند. وقتی همه آحاد یک جامعه را موظف به امر به معروف و نهی از منکرمی کنند، این به چه معناست؟ چه وقت ممکن است همه آحاد یک ملت آمر به معروف و خیر و ناهی از منکر باشند؟ آنوقت که همه در متن مسائل کشور به معنای واقعی حضور داشته باشند. همه باید به کارهای جامعه کار داشته باشند و اهتمام بورزند. همه باید آگاه باشند. همه باید معروف‌شناس و منکر‌شناس باشند. این به معنای نظارت، حضور و همکاری عمومی است، به معنی معرفت بالا در همه است. امر به معروف به این معناست. والا اگر ما امر به معروف را در یک دایرة محدود آنهم به وسیله افراد معلوم زندانی بکنیم و دشمن هم در تبلیغات خودش سمپاشی کند که در ایران قرار است از این به بعد نسبت به زنهای بدحجاب اینجور عمل بشود، این صحیح نیست. آیا معنای امر به معروف این است که این واجب به این عظمت را که قوام همه چیز به اوست، بیاورند در یک دایرة محدود در خیابانهای تهران، آن هم نسبت به چند نفر زن که وضع حجابشان مثلاً درست نیست؟ این است معنای حضور نیروهای مؤمن در صحنه‌های گوناگون جامعه؟ خیر، قضیه بالاتر از این حرفااست. تخلفها یک اندازه و یکجور نیست. تخلفها تنها تخلفهای فردی نیست. بالاترین تخلفها، تخلفها و جرائمی است که پایه‌های نظام را سست می‌کند. نامید کردن مردم، مأیوس کردن دلهای امیدوار، کج نشان دادن راه راست، گمراه کردن انسانهای مؤمن و با اخلاص، سوء استفاده کردن از اوضاع و احوال گوناگون در جامعه اسلامی، کمک کردن به دشمن، مخالفت کردن با احکام اسلامی و پیاده شدن مقررات اسلام، تلاش برای به فساد کشاندن نسل مؤمن، منکرهای مهم است. امروز دستهایی تلاش می‌کنند تا فساد را به صورت نامحسوس (نه آنچور که شما در خیابان ببینید و بفهمید و مشاهده کنید) به شکلهای گروهکی و با هدایت دشمن در بین جوانها ترویج کنند، پسراها را به فساد و بی تفاوتی بکشانند، اینها منکرات است. منکرات، هم اخلاقی، هم سیاسی و هم اقتصادی است. همه جا هم جای نهی از منکر است. یک دانشجو هم می‌تواند در محیط درس و علم نهی از منکر کند. یک کارمند شریف هم در محیط کار خود می‌تواند نهی از منکر کند. یک کاسب مؤمن هم در محیط کار خود می‌تواند نهی از منکر کند. یک هترمند هم با وسایل هنری خود می‌تواند نهی از منکر کند. روحانیون در محیطهای مختلف یکی از مهترین عوامل نهی از منکر و امر به معروف هستند. نمی‌شود این واجب بزرگ الهی را در دایره‌های کوچک محدود کرد. اینکار، کار همه است، اینجور نیست که مخصوص عده خاصی مثل نیروهای مسلح یا نیروهای دیگر باشد، کار همه است. البته هر کسی وظیفه‌ای دارد. من در پیام تشکری که منتشر شد عرض کردم که قشنهای مختلف باید جایگاه خود را در امر به معروف و نهی از منکر پیدا کنند. هر کسی جایگاهی دارد. اینکه کجا باید نهی از منکر بکنید و در مقابل کدام منکر می‌توانید مقاومت بکنید و بایستید و کدام رامی شناسید، مهم است. کار، کار مردمی است. البته علمای دین باید مردم را هدایت و راهنمایی کنند. کیفیت نهی از منکر را برای مردم

بیان کنند و منکر را برای آنها شرح بدھند.

همه باید خطرها را بشناسیم، نقاطی را که خطر از آنجاها جامعه اسلامی را تهدید می‌کند باید درست بشناسیم عبرتهایی را که از قضایای صدر اسلام عرض کردیم، برای مردم و برای خودمان باز کنیم. و مهمترین وظیفه‌ای که در صراط امر به معروف و نهی از منکر وجود دارد این است که باید نیروهای مؤمن و حزب‌اللهی و آمر به معروف و ناهی از منکر و آنهایی که انگیزه دارند باید در نظام اسلامی در صحنه باشند و همه‌جا باید حضور داشته باشند. حزب‌اللهی بودن به معنای آماده انجام تکلیف الهی بودن یک ارزش انقلابی است. در نظام اسلامی کسی که دارای روحیه حزب‌اللهی است بر کسی که روحیه حزب‌اللهی ندارد، ترجیح دارد. در نظام جمهوری اسلامی یک مدیر، استاد، صاحب منصب، فرمانده، هنرمند و نویسنده حزب‌اللهی بر دیگران برتری دارد. مباداً گمان بشود که حزب‌اللهی یعنی یک جوان پر سروصد و پرهیاوهی که سواد و معلومات درستی هم ندارد، اینجور نیست. در میان متخصصین، برگزیدگان، مدیران، علماء و استادی ما، انسانهای حزب‌اللهی زیادند. تصور غلطی از حزب‌اللهی در ذهنمان نداشته باشیم. در محیطهای مختلف حضور عناصر حزب‌اللهی باید برجسته باشد و دستگاههای اجرایی اعم از دستگاههای قضایی و دستگاههای دولتی باید بطور عملی این ارزش را در مأموران و کارگزاران خود مورد توجه قرار بدھند. یک دستگاه اداری سالم کارآیی بیشتری می‌تواند داشته باشد. چه وقت دستگاه اداری ما می‌تواند سالم باشد؟ وقتی که عناصر مؤمن، خالص و به معنای حقیقی کلمه حزب‌اللهی در آن مؤثر باشند. وقتی که مدیران، مسؤولین و متخصصین خوب بر سر کار باشند. اینجور نباشد که ما همان بحثهای سالهای پیش را که دشمنان مطرح می‌کردند یعنی تفکیک بین عناصر مؤمن و متخصص، دوباره مطرح کنیم. (بنده یادم هست چه کسانی این بحثها را آن روزها تعقیب می‌کردند) اینکه آیا مؤمنین سر کار باشند یا متخصصین (کانه بین مؤمن و متخصص یک تضاد طبیعی وجود دارد) یک بحث انحرافی است عناصر مؤمن بحمد الله با گذشت ۱۳ سال از انقلاب در همه سطوح فراوانند. در سطوح تصمیم‌گیری، در سطوح مدیریت بالای جامعه و در سطوح مسئولان نظامی از سپاه و ارتیش و بسیج، عناصر مؤمن حضور دارند.

آحاد مردم هم که معلوم است، مردم مؤمن و امتحان داده‌ای هستند. مردم ما، مردمی نیستند که حاضر باشند بین آنها و اسلام، دین، قرآن و اهل‌بیت فاصله بیفتند. ملت ما، اولین ملتی هستند که به اتكاء قرآن و با شعاع اسلام و قرآن توانستند یک نظام سیاسی با آن عظمت و آمریکا و دنیا استکبار را شکست بدھند.